

Зовнішнє незалежне оцінювання 2013 року
з української мови та літератури
(Основна сесія №1)

Частина 1
Українська мова

1. На другий склад падає наголос у слові
А черговий
Б псевдонім
В ознака
Г осока

2. Букву *i* треба писати на місці обох пропусків у рядку
А невідомий інду..зм, переможний ф..ніш
Б великий еліпсо..д, беззаперечний тр..умф
В надміцний т..тан, радіоактивний цез..й
Г неповторна грац..я, визнаний пр..оритет

3. Чергування приголосних НЕ відбуватиметься в прикметнику, утвореному за допомогою суфікса *-ськ-* від слова
А викладач
Б козак
В товариш
Г депутат

4. У фразеологізмах «*у вогонь і ...*», «*і кінці в ...*», «*як у ... дивитися*» замість пропусків має бути слово
А полум'я
Б прірву
В воду
Г безодню

5. Неправильно утворено форму слова у варіанті
А познімали пальта
Б у чистім полі
В найбільш новіший
Г стежачи за дітьми

6. Неправильно побудовано речення
- А Завжди будуть питання, на які людство, вочевидь, відповіді не знайде ніколи.
 - Б Першим розповів європейцям про Єгипет мандрівник та історик Геродот.
 - В За дорученням Київської археографічної комісії Шевченко робив замальовки пам'яток.
 - Г Письменник розповідає про внутрішній світ Івана Дідуха й чому він емігрує.

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Прилинули не/зліченні теплі молдавські *вітри*, насунуло з півдня велике жовте одноманіття. (2) Наставали дедалі кращі й леткі наче мильні бульбашки дні, і *кожний* видавався так до краю шляхетним, що всяка *хвиля* тривання була чудом надмірним і ще не/звіданим. (3) У тиші глибоких і гарних днів змінювалась не/помітно тканина листків. (4) Аж певного дня дерева постали в солом'яному вогні цілком здема матеріалізованого листя, у красі легкій, як відцвілі пелюстки, як прекрасні пави й фенікси, котрі мусять лишень схитнутись і затріпотіти, щоб струсити те злиняле та не/потрібне *пір'я*.

7. Стиль тексту –
- А розмовний
 - Б науковий
 - В публіцистичний
 - Г художній
8. Окремо в тексті треба писати сполуку
- А не/зліченні
 - Б не/звіданим
 - В не/помітно
 - Г не/потрібне
9. Роль підмета виконують слова, виділені в усіх рядках, ОКРІМ
- А молдавські *вітри*
 - Б *кожний* видавався
 - В *хвиля* тривання
 - Г не/потрібне *пір'я*
10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А першому
 - Б другому
 - В третьому
 - Г четвертому

11. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

- А прислів'я, мавпячий, Київщина
- Б сьогодні, балтієць, дзижчати
- В тубетейка, віджити, щипати
- Г водяний, м'якенький, щиглик
- Д тріщить, сум'яття, дев'ять

12. Помилково вжито слово в рядку

- А знаний у столиці
- Б бувший у користуванні
- В охочий відвідати виставку
- Г необхідне для кожного
- Д прикрі помилки

13. РАЗОМ треба писати всі складні іменники в рядку

- А екс/чемпіон, зірви/голова, напів/провідник
- Б орг/відділ, учитель/словесник, живо/пис
- В праце/люб, метео/служба, сімдесяти/річчя
- Г проф/спілка, відео/телефон, 40/метрівка
- Д авто/стоп, багато/тиражка, віце/прем'єр

14. Прочитайте фрагмент тексту.

Уперше ступаючи на стародавню бруківку (1) *В/вічного* міста навесні 1837 року, Гоголь стає обожнювачем (2) *Р/рима*, його чудовим знавцем. Працюючи над (3) «*М/мертвими* душами», він часто полишає перо на своєму вузенькому пюпітрі й відвідує пам'ятки минувшини, розкішні (4) *Р/римські* палаци, а до улюбленого друга й порадника (5) *К/колізею* йде з мольбертом і фарбами.

З малої букви треба писати слово після цифри

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

15. Літеру *с* на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

- А ..терти, ..чепитися, ..кинути
- Б ..творити, ..класти, ..хибити
- В ..казати, ..цідити, ..хитрувати
- Г ..пекти, ..шити, ..формувати
- Д ..клеїти, ..простити, ..цілити

16. Подвоєння приголосних відбувається у формі Ор. в. однини всіх слів рядка
- А верф, паралель, подорож, мазь
 - Б пам'ять, сіль, велич, лазур
 - В вуаль, буденність, суміш, папороть
 - Г кров, заметіль, емаль, світлотінь
 - Д магістраль, ціль, мігрень, пастель
17. Правильно поєднано іменник з числівником у рядку
- А обидва хлопця
 - Б чотири поверха
 - В три десятих метри
 - Г два випускники
 - Д сто два клена
18. Граматичну помилку допущено в рядку
- А обрати нелегкий шлях
 - Б запобігати руйнування
 - В захворіти на бронхіт
 - Г ігнорувати зауваження
 - Д відправити листа
19. Граматичну помилку допущено в реченні
- А Коли ми проходили повз вежу, годинник пробив шосту.
 - Б На годиннику була шоста, коли ми проходили повз вежу.
 - В Проходячи повз вежу, ми почули бій годинника.
 - Г Годинник пробив шосту, а ми тільки проходили повз вежу.
 - Д Проходячи повз вежу, годинник пробив шосту годину.
20. Виділене слово є сполучником і його треба писати разом у реченні
- А *Як/би* дівчата не любили гомоніти, а мовчать.
 - Б *Як/би* не було важко, іди до своєї мети.
 - В *Як/би* знав я чари, що спиняють хмари.
 - Г *Як/би* там не було, ми мали це перевірити.
 - Д *Як/би* хотілося мені щастя знайти у світі.

21. Розділові знаки для передачі чужої мови правильно вжито в реченні
- А «Добрий вечір вам»: заспівав позаду тоненький дівочий голос.
 - Б «Ні, – сказав сам собі Василько – шуки я не піймаю, бо вона прудка».
 - В «Життя мені всміхалося, – говорив Франко, – а діти були промінням».
 - Г «Коли я сита, то така я добра», ковтнувши жертву, просичала Кобра.
 - Д Мама сказала: як же ж мені сумно, хочу побачити рідненку сестру.
22. Усі розділові знаки правильно вжито в реченні
- А Багато струмків народжується тут, високо на горах, де росами опадають тумани, й де хмари часто сіють дощі.
 - Б Дезнаходить природа такі розмаїті барви, що їх не відтворити точно жодною фарбою, жодним пензлем?
 - В Дерева у цвіту такі казково білі й легкі вночі, зараз обважніли, посірішали й ніби танули, розтікалися сірим туманом по низині.
 - Г Здоровенний дуб розлігся розширився своїм кострубатим гіллям, так що аж темно під ним.
 - Д Високо поросло розкішне дерево вгору, укриваючи холодком зелену землю на котрій, чіпляючись колосками за гілки, бує розкішна рослина.
23. Складнопідрядним з підрядним причини є речення
- А Коли ідеш ранковим полем, то грають бризки від роси.
 - Б Ніч була довга, думалося, що ніколи вже сонце не зійде.
 - В Люблю людей землі своєї, бо й я землі своєї вірний син.
 - Г День такий, що жалітися грішно на невдачі, нестачі, біду.
 - Д Здалося, що якийсь чарівник, як у казці, позолотив дерева.
24. Утворіть граматично правильні словосполучення.
1 згідно	А наказам
2 відповідно	Б наказами
3 керуючись	В наказів
4 усупереч	Г до наказів
	Д з наказами

25. Доберіть приклад до кожної з груп вставних слів за значенням.

<i>Група вставних слів за значенням</i>	<i>Приклад</i>
1 вказівка на джерело повідомлення	А Весна, на диво, була рання. Б Навпаки, у рухах спортсмена почувається впевненість.
2 зв'язок з попередньою думкою	В Тихі води, кажуть, найглибші.
3 невпевненість, припущення	Г Погодьтесь, вам зробили слухне зауваження.
4 емоційне ставлення до змісту висловленого	Д Здається, сама ця тиша ночі повинна врівноважувати душу.

26. Доберіть приклад до кожного виду речення.

<i>Вид речення</i>	<i>Приклад</i>
1 називне	А Яку ще хочем собі славу?
2 означено-особове	Б Солодке тяжіння земної орбіти.
3 неозначено-особове	В В моїй сльозі є сіль землі.
4 безособове	Г Небо затягло сизими хмарками. Д Тут уміють цінувати працю хлібороба.

27. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Щасливий (1) *той*, хто знайшов мудрість, хто розум придбав, (2) *бо* таке (3) *придбання* ліпше від придбання срібла, і (4) *понад* золото такий прибуток.

- А іменник
- Б прикметник
- В займенник
- Г прийменник
- Д сполучник

28. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

<i>Випадок уживання тире</i>	<i>Приклад</i>
1 тире при відокремленому означенні	А Я усміхнусь – і все навкруг сміється. Б Печаль пече – гаряча і нестримна.
2 тире в складносурядному реченні	В Для гордої і владної душі життя і воля – на горі високій.
3 тире при однорідних членах речення	Г Непереможна безборонність – твій меч єдиний і єдиний щит.
4 тире між підметом і присудком	Д На річці, у лісі, на полі – усюди німа тиша.

**Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–36.**

Філософський інструмент Данила Демуцького

(1–6) На порозі Нового часу європейська цивілізація винайшла систему приладів, починаючи від мікроскопа й телескопа аж до фотографії, які тоді назвали філософськими інструментами. А в епоху формування націй Київ перетворився на столицю художньої світлини в Російській імперії. Згодом услід за фотографією з'явився кінематограф і відбулося формування київської операторської школи, одним з представників якої був Данило Демуцький.

(7–12) У кінооператорське мистецтво Демуцький увійшов дуже своєрідно: не тільки через фотографію, якою захопився ще в молодості, а й у світоглядному плані. Батько Данила Порфирій був представником українського громадівського руху, шляхтич, усе життя присвятив вивченню українського фольклору, створив сільський хор. Але рано чи пізно треба було побачити той народ не лише через народницьке малярство та не тільки на фотографії, а й за допомогою кінематографа.

(13–19) Демуцький працював з Олександром Довженком над першими лабораторними стрічками режисера: «Вася-реформатор», «Ягідка кохання». Згодом, 1929 року, з'явився «Арсенал». У цьому фільмі є геніальні епізоди. Наприклад, мчить поїзд без машиніста із солдатами Першої світової, які від великих свобод втратили орієнтацію у світі. А закінчується це цілковитою катастрофою. Цікаво, що 1985 року в голлівудському «Поїзді-втікачеві» цей епізод і наступну катастрофу повторили сценарист Акіра Кurosава та режисер Андрон Кончаловський, який шанував українське поетичне кіно.

(20–31) Улітку 1929 року Демуцький із Довженком знімали «Землю». Хто тут геніальніший, стверджувати важко. Зрозуміло, що в кіно передує режисер, а зусилля оператора залишаються в тіні. Однак у фільмі «Земля» виникла рідкісна гармонія великого режисера й великого оператора. Пригадаймо славнозвісні кадри з героїнею, яка у відчай без одягу метається по хаті в усій своїй трагічній красі. Цей епізод є зусиллям не тільки Довженка, а й Демуцького. Для свого філософського інструмента – камери – Данило створив тут технологію особливого окуляра: те, що постає на екрані, ніби проходить крізь поетичний сон, як певна внутрішня мова. Нічого подібного до тієї дивовижної експозиції не можна пригадати у світовому мистецтві. Ці роботи вразили кінематографічну громадськість того часу і вражають зараз. Згадаймо манхеттенський фільм Вуді Аллена, де герої, палко сперечаючись, виходять з кінотеатру – і раптом бачимо афішу стрічки, яка їх вразила й викликала суперечку. То була «Земля» Довженка.

(32–39) Саме після «Землі» почалася драма українського режисера, у яку він втягнув і Демуцького. Під дамокловим мечем сталінського терору вони почали знімати фільм «Іван» про індустріалізацію й технологічне приборкання Дніпра. У ньому майстерно відзнятий індустріальний пейзаж фантастично поєднаний з ліричним полотном головної річкової артерії України. Режисер Сергій Ейзенштейн уважав ці зйомки найкращою пейзажною роботою світового кіно. Після закінчення стрічки режисера й оператора вирішили фактично знищити. Довженкові вдалося «втекти» до Москви, а Демуцький не сховався покидати Україну, яка була джерелом його творчості.

(40–48) Це скінчилося катастрофою. У 1932 році оператора арештували за надуманим наклепом. Далі – висилка до Середньої Азії. Жорстокі садистські допити, а потім тюрма, страшний і трагічний досвід радянського в'язня. Розчавлений після відбування покарання, Демуцький повернувся до України, та почалася війна, і його знову відправили до Середньої Азії. У Ташкенті Данило багато зробив для становлення узбецького кіно. Найкраща його робота тих часів – «Пригоди Насреддіна». Блискуче, з гумором і в точно орієнтальному дусі він зняв фільм про походеньки відомого східного персо-

нажа – ехидну притчу про абсолютну нібито давню владу тамтешньої тиранії. Ця стрічка стала однією з найпопулярніших у кінопрокаті тієї епохи.

(49–54) У повоєнні роки Демуцькому довелося фільмувати пропагандистський «Подвиг розвідника» режисера Бориса Барнета, де йшлося про чекістську героїку, і військово-морську стрічку Володимира Брауна «У мирні часи». Справді серйозна робота – азійські епізоди у фільмі «Тарас Шевченко» Ігоря Савченка. Майстерне подання краси тамтешніх ландшафтів і водночас пекла каторжної солдатчини. Це можна вважати і відчуттям Шевченка, і страшним досвідом самого Демуцького-в'язня.

(55–58) Помер Данило Порфирович надто рано – у перші місяці відлиги, 1954 року. Він не побачив подальших злетів українського авангардного кінематографа від Параджанова до братів Ілленків. Останні боготворили Демуцького, а для Параджанова він був операторським Богом.

(59–62) Є вкрай неоднозначні інтерпретації кінопродукції студії імені Довженка. Нам багато чого може видаватися радянським пафосом, але поганої роботи з камерою в Києві на той час не було. Оператори пам'ятали про Демуцького. Присутність його в українському та світовому кінооператорстві примушувала їх працювати щосили.

За В. Скуратівським, 640 слів

29. Філософськими інструментами названо в тексті всі перераховані далі предмети, ОКРІМ

- А мікроскопа
- Б фотоапарата
- В кінокамери
- Г компаса

30. У тексті немає мікротеми, названої в рядку

- А культурницька діяльність Порфирія Демуцького
- Б революційні події в об'єктиві Данила Демуцького
- В нагороди Данила Демуцького за операторську роботу
- Г шевченківська тема у творчості Данила Демуцького

31. Антитезі «високе мистецтво / радянський пафос» відповідає в тексті протиставлення фільмів

- А «Арсенал» – «Вася-реформатор»
- Б «Пригоди Насреддіна» – «Ягідка кохання»
- В «Земля» – «Подвиг розвідника»
- Г «Тарас Шевченко» – «Іван»

32. Автор звертає увагу на художні особливості фільму «Пригоди Насреддіна» (рядки 40–48), щоб
- А продемонструвати «наднаціональність» хисту оператора, прагнення Демуцького відійти від власне української тематики
 - Б наголосити на універсальності операторського таланту, завдяки чому Демуцькому вдалося проявити себе й у східному стилі
 - В відзначити інтернаціоналізм радянських кінематографістів, що дало можливість Демуцькому долучитися до узбецького кіно
 - Г показати, що Демуцький мав фільмувати картини, ідейно-тематичне спрямування яких не відповідало його вподобанням
33. Змістові тексту НЕ відповідає твердження
- А Данило Демуцький був палким прибічником індустріальних і соціальних перетворень радянського часу
 - Б роботам Данила Демуцького властиве поєднання витонченої операторської техніки й поетичного чуття
 - В фільми, відзняті Данилом Демуцьким, були високо оцінені майстрами світового кінематографа
 - Г життєвий шлях Данила Демуцького є прикладом трагічної долі митця в часи сталінського лихоліття
34. Засобом міжфразового зв'язку між передостаннім та останнім реченнями тексту (рядки 61–62) є
- А сполучник
 - Б синонім
 - В прислівник
 - Г займенник
35. З тексту можна зробити висновок, що майстри українського кіно (Сергій Параджанов, Юрій і Михайло Іллєнки та інші) багато чого навчилися в Данила Демуцького, тому що
- А починали знімати свої фільми під його безпосереднім керівництвом
 - Б надихалися операторською майстерністю відзнятих ним фільмів
 - В намагалися спочатку копіювати його знахідки у своїх фільмах
 - Г використовували його технологію особливого «поетичного» окуляра
36. За типом мовлення текст є
- А розповіддю з елементами роздуму
 - Б описом з елементами розповіді
 - В роздумом з елементами опису
 - Г описом з елементами роздуму

Частина 2

Українська література

37. Славету перемогу козацького війська біля Жовтих Вод («Жовтого» чи «Золотого» Броду) оспівано у творі
- А «Засвіт встали козаченьки...»
 - Б «Чи не той то Хміль...»
 - В «Ой Морозе, Морозенку...»
 - Г «Віють вітри...»
 - Д «Бондарівна»

38. Персонажів цього пам'ятника згадано в
- А «Повісті минулих літ»
(уривок про заснування Києва)
 - Б «Повісті минулих літ»
(уривок про напад хозарів)
 - В «Повісті минулих літ»
(уривок про помсту княгині Ольги)
 - Г «Думі про Марусю Богуславку»
 - Д «Слові про похід Ігорів»

39. «Спіши, милий, спаси мене од лютой напасті! / За нелюбом коли буду, то мушу пропасти», – звертається до коханого головного героїня твору
- А Тараса Шевченка
 - Б Лесі Українки
 - В Ліни Костенко
 - Г Івана Франка
 - Д Івана Котляревського
40. «Як треба рятувати Україну, байдуже мені і літа, й рани. Обновиться, яко орля, юність моя. На коня, на коня! Нічого гаятись!» – заявляє герой твору
- А «Україна в огні»
 - Б «Чорна рада»
 - В «Максим Гримач»
 - Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 - Д «Кайдашева сім'я»

41. Панас Мирний – це псевдонім
- А П. Рудченка
 - Б П. Губенка
 - В М. Фітільова
 - Г І. Лозов'ягіна
 - Д І. Тобілевича
42. Баладний сюжет має твір
- А «Камінний хрест»
 - Б «Мартин Боруля»
 - В «Максим Гримач»
 - Г «Intermezzo»
 - Д «Енеїда»
43. Життя родини Мазурів із села Семигори лягло в основу твору
- А Панаса Мирного
 - Б Ольги Кобилянської
 - В Івана Нечуя-Левицького
 - Г Григорія Квітки-Основ'яненка
 - Д Івана Карпенка-Карого
44. У творі «Intermezzo» слова *«Ми таки стрілись на ниві і мовчки стояли хвилину – я і людина. То був звичайний мужик»* є
- А експозицією
 - Б зав'язкою
 - В розвитком дії
 - Г кульмінацією
 - Д розв'язкою
45. *«Нема на світі України, / Немає другого Дніпра, / А ви претесь на чужину / Шукати доброго добра»*, – докоряє землякам
- А Тарас Шевченко
 - Б Пантелеймон Куліш
 - В Іван Котляревський
 - Г Марко Вовчок
 - Д Іван Нечуй-Левицький

46. Уривок із листа *«От і знов берусь здіймати «сізіфовий камінь» догори!... Чи підійметься? Навряд – не такий то камінь!»* перегукується з образами та мотивами вірша
- А «О слово рідне! Орле скутий!..»
 - Б «Мені однаково»
 - В «Стилет чи стилос?»
 - Г «Молюсь і вірю...»
 - Д «Contra spem spero!»
47. «Переломаним» земляки прозвали
- А Омелька Кайдаша
 - Б Івана Дідуха
 - В Максима Гримача
 - Г Мартина Борулю
 - Д Степана Радченка
48. *«Клянусь тобі, веселий світе,
Клянусь тобі, моє дитя,
Що буду жити, поки жити
Мені дозволить дух життя»,* –
заявляє ліричний герой вірша
- А «Молюсь і вірю...»
 - Б «О панно Інно»
 - В «Страшні слова, коли вони мовчать»
 - Г «О землі втрачена, явися!..»
 - Д «Стилет чи стилос?»
49. Ризикуючи життям, рятує артільну шаланду
- А Лаврін Запорожець
 - Б Карпо Ярковий
 - В Денис Сірко
 - Г Івоніка Федорчук
 - Д Мусій Половець
50. Щезник, мольфар, Чугайстир є персонажами твору
- А «Повість минулих літ»
 - Б «Камінний хрест»
 - В «Тіні забутих предків»
 - Г «Лісова пісня»
 - Д «Тигролови»

51. Словами: *«З далекого туману, з тихих озер загірної комуни шелестить шелест: то йде Марія»* починається твір
- А «Зачарована Десна»
 - Б «Україна в огні»
 - В «Тіні забутих предків»
 - Г «Я (Романтика)»
 - Д «Три зозулі з поклоном»
52. *«Тобі дано і вірити й кохати.
А що мені? Які такі куші?!
Нелегко, кажуть, жити на дві хати.
А ще нелегше – жити на дві душі»*, – зізнається герой твору
- А Лесі Українки
 - Б Тараса Шевченка
 - В Ліни Костенко
 - Г Василя Симоненка
 - Д Максима Рильського
53. Остап Вишня започаткував жанр
- А роману в новелах
 - Б роману у віршах
 - В памфлету
 - Г усмішки
 - Д фейлетону
54. Зворушливий образ матері, яка проводжала сина в далеку дорогу *«і рушник вишиваний на щастя дала»*, створив
- А Володимир Сосюра
 - Б Василь Симоненко
 - В Богдан-Ігор Антонич
 - Г Андрій Малишко
 - Д Василь Стус
55. *«В пралісах Сіхоте-Аліня»* відбуваються події твору
- А Ліни Костенко
 - Б Олеся Гончара
 - В Олександра Довженка
 - Г Миколи Куліша
 - Д Івана Багряного

56. На початку 1990-х років виникло літературне угруповання

- А «Молодняк»
- Б «Нова дегенерація»
- В «Ланка»
- Г «Молода Муза»
- Д «МАРС»

57. Установіть відповідність між назвами творів одного автора.

	<i>Назва твору</i>		<i>Назва твору</i>
1	«De libertate»	А	«Українське альфреско»
2	«Маруся Чурай»	Б	«Маруся»
3	«Сон» («У всякого своя доля»)	В	«Бджола та Шершень»
4	«Чари ночі»	Г	«Кавказ»
		Д	«О слово рідне! Орле скутий!..»

58. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору.

	<i>Жанр твору</i>		<i>Персонаж твору</i>
1	роман	А	Бондарівна
2	повість	Б	Кирило Тур
3	поема	В	Марічка Гутенюк
4	комедія	Г	Уля Розсоха
		Д	Дідона

59. Установіть відповідність між персонажами того самого твору.

	<i>Персонаж</i>		<i>Персонаж</i>
1	Анхіз	А	Азазель
2	Мойсей	Б	Венера
3	Галя Гудзь	В	Чіпка Вареник
4	Мартин Пушкар	Г	Ярема Галайда
		Д	Гриць Бобренко

60. Установіть відповідність між письменником і його висловлюванням.

	<i>Письменник</i>	<i>Висловлювання</i>
1	Олександр Довженко	А «Охотське море. Тайга. Тундра. Звіроловство. Були там поселення давно осілих наших людей з України. Все це, сказати щиро, було мені навіть цікаво. Але згодом мене охопила страшна туга за Україною. Непереможна. Отож сів я на поїзд і рушив на захід. У Томську мене перехопила залізнична агентура НКВС»
2	Іван Багряний	Б «І думка така: поет повинен бути людиною. Такою, що повна любові, долає природне почуття зненависті, звільнюється від неї, як од скверни. Поет – це людина. Насамперед. А людина – це насамперед добродій. Якби було краще жити, я б віршів не писав...»
3	Валер'ян Підмогильний	В «У моєму сміхові завжди бачив народ: хорошого чоловіка, привітну жінку, дівчину веселою, дитину, бабу з дідом... І так мені хотілося, щоб усміхнулися вони, щоб веселі вони були, радісні, хороші...»
4	Остап Вишня	Г «Я написав «Україну в огні» з огненним болем у серці і палким стражданням за Україну, що перебувала в німецьких лапах, з болючим жалем і страхом за її долю...»
		Д «Іколи мені частина критики закидає «хуторянську ворожість» до міста, то я собі можу закинути тільки невдячність проти села. Але занадто вже довго жили ми під стріхами, щоб лишатися романтиками їх»

Частина 3

Власне висловлення

61. Прочитайте наведений текст.

Понад століття тому Іван Франко писав:

*«Книги – морська глибина,
Хто в них пірне аж до дна,
Той, хоч і труду мав досить,
Дивнії перли виносить».*

Багато хто переконаний, що книги відіграють важливу роль у формуванні особистості, її духовному становленні. Інші ж твердять, що сьогодні можна легко обійтися взагалі без книжок.

Чи збереглося значення книги в нашому інформаційному суспільстві?

Викладіть Ваш погляд на цю проблему.